

Weather as a Metaphor in Shir Hashirim

1) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה א י ד"א שיר השירים ר' איבו ור' יהודה ר"א אמר
שיר חד השירים תרין הא תלתא,

חדש האביב – פרק ב'

1) סתו וגשם

א) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ב א [יא] כי הנה הסתו עבר, אלו תי שנה שנגזרו על
אבותינו במצרים, הגשם חלף הלך לו, אלו מאתים ועשר שנים, ולא הוא הגשם ולא הוא
הסתו, אמר ר' תנחומא עיקר טרחותא מיטרא הוא, כך עיקר שעבודן של ישראל
במצרים שמונים ושש שנים היו משעה שנולדה מרים,

ב) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ב כי הנה הסתו עבר, אלו שבעים שנה שעשו ישראל
בגולה, הגשם חלף הלך לו, אלו חמשים ושתים שנה משחרב הבית עד שנעקרה מלכות
כשדים,

2) ניצנים

א) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ב הנצנים נראו בארץ, הנצוחות נראו בארץ, איזה
זה, זה משה ואהרן

ב) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ב הנצנים נראו בארץ, כגון מרדכי וחבורתו עזרא
וחבורתו,

ג) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ב הנצנים נראו בארץ, הנצוחות נראו בארץ, מי הם,
רבי ברכיה בשם ר' יצחק כתיב (זכריה ב') ויראני ה' ארבעה חרשים, ואלו הן: אליהו
ומלך המשיח ומלכי צדק ומשוח מלחמה,

3) עת הזמיר הגיע

א) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ב עת הזמיר הגיע, הגיע זמנן של ישראל להגאל,
הגיע זמנה של ערלה שתזמר, הגיע זמן של מצרים שיזמרו,

ר' תנחומא אמר הגיע זמן שתעשו זמירות להקב"ה שנאי (שם / שמות ט"ו) עזי וזמרת
יה,

ב) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ב עת הזמיר הגיע, הגיע זמן של ערלה שתזמר, הגיע
זמן של רשעים שישברו, שנאי (ישעיה י"ד) שבר ה' מטה רשעים, הגיע זמן של בבליים
להשמד,

4) קול התור

א) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ב וקול התור נשמע בארצנו, אמר ר' יוחנן קול תייר
טב נשמע בארצנו זה משה,

ב) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ב אמר ר' יוחנן קול תייר טב נשמע בארצנו, אי זה זה, זה קולו של **כורש** הה"ד (עזרא א') כה אמר כורש מלך פרס

ג) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ב וקול התור נשמע בארצנו, איזה זה, זה קולו של **מלך המשיח** המכריז ואומר (ישעיה נ"ב) מה נאוו על ההרים רגלי מבשר,

5) חניטת פגים

א) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ב א [יג] התאנה חנטה פגיה, אלו פושעי ישראל שמתו בשלשה ימי אפילה שנאי (שמות י') ויהי חושך וגוי לא ראו איש את אחיו, והגפנים סמדר נתנו ריח, אלו הנשאים שעשו תשובה ונגאלו

ב) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ב התאנה חנטה פגיה, א"ר חייא בר אבא סמוך לימות המשיח דבר גדול בא לעולם והרשעים כלים, והגפנים סמדר נתנו ריח, אלו הנשאים ועליהם נאמר (שם/ישעיהו/ד') והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם,

תגובת האשה – עד שיפוח היום ונסו הצצלים

א) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה בא [טז] עד שיפוח היום, רבי יודן ור' ברכיה, רבי יודן אמר עד שאכניס פיחה בלילן של מלכיות, לא כבר הכנסתי פיחה בלילן של מצרים שהיו ארבע מאות שנה ועשיתים מאתים ועשר שנה,

ב) מדרש תנחומא (בובר) פרשת וירא ד"א עד שיפוח היום, עד שיפיע מלכותו של הקדוש ברוך הוא בעולם הזה, ונסו הצצלים, אלו צללי המלכיות,

סוף הקיץ - פרק ו'

1) ה"מראה" והמפגש בתחילת השחר

א) מדרש תהלים (שוחר טוב; בובר) מזמור כב [יג] דבר אחר מי זאת הנשקפה כמו שחר (שה"ש = שיר השירים = ו י'). ר' חייא בר אבא ור' שמעון בן חלפתא היו מהלכין בקרוצתא בהדא בקעתא דארבאל, וראו אילת השחר שבקע אורה לעלות, אמר לו ר' חייא כך היא גאולתן של ישראל, אמר לו ר' שמעון היינו דכתיב כי אשב בחשך ה' אור לי (מיכה ז ח), בתחלה היא באה קימעא קימעא, ואחר כך היא מנפצת ובאה, ואחר כך היא פרה ורבה, ואחר כך היא משתבחת והולכת,

כך בתחלה ומרדכי יושב בשער המלך (אסתר ב כא), ואחר כך ויהי כראות המלך את אסתר המלכה (שם/אסתר/ ה ב), ואחר כך ויקח המן את הלבוש ואת הסוס (שם/אסתר/ ו יא), ואחר כך ויתלו את המן (שם/אסתר/ ז י), ואחר כך ואתם כתבו על היהודים (שם/אסתר/ ח ח), ואחר כך ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות (שם

ב) ילקוט שמעוני שיר השירים רמז תתקצב דבר אחר מי זאת הנשקפה זו גאולת המשיח... דבר אחר מה חמה ולבנה בפרהסיא, כך כשיגלה מלכות משיח היא באה בפרהסיא,

ג) שמות רבה (וילנא) פרשת בא פרשה טו לכך כתיב מי זאת הנשקפה כמו שחר, יפה כלבנה בגלות מדי, אתה מוצא בלילה אם אין הלבנה נראית ברקיע החשך בעולם ואין אדם יכול להלך אפילו תוך המדינה כיון שהלבנה נראית ברקיע הכל שמחין ומהלכין בדרך

2) גנת אגוז

א) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ו ד"א אל גנת אגוז ירדתי, זה העולם, לראות באבי הנחל, אלו ישראל, לראות הפרחה הגפן, אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות, הנצו הרמונים, אלו התינוקות שיושבין ועוסקין בתורה ויושבין שורות שורות כגרעני רמונים.

ב) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ו א [יב] לא ידעתי נפשי שמתני, תני ר' חייא משל לבת מלכים שהיתה מלקטת בשלפים, נמצא המלך עובר והכיר שהיא בתו, שלח אוהבו נטלה והושיבה עמו בקרונין, והיו חברותיה תמהות עליה ואומרות, אתמול הייתה מלקטת בשלפים והיום יושבת בקרונין עם המלך, אמרה להם כשם שאתם תמהות עלי כך אני תמהה על עצמי, וקראת על עצמה לא ידעתי נפשי שמתני, כך כשהיו ישראל במצרים משועבדין בטיט ולבנים והיו מאוסין ובזויין בעיני המצריים, וכשנעשו בני חורין ונגאלו ונעשו סגנים על כל באי עולם, והיו אומות העולם תמהות ואומרות אתמול הייתם עובדים בטיט ולבנים והיום נעשיתם בני חורין וסגנים על כל העולם, והיו ישראל אומרים להם כשם שאתם תמהים עלינו כך אנו תמהים על עצמנו, וקראו על עצמן לא ידעתי נפשי שמתני

3) נלינה בכפרים

א) תלמוד בבלי מסכת עירובין דף כא עמוד ב דרש רבא: מאי דכתיב לכה דודי נצא השדה נלינה בכפרים נשכימה לכרמים נראה אם פרחה הגפן פתח הסמדר הנצו הרמונים שם אתן את דדי לך. לכה דודי נצא השדה אמרה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, אל תדיניני כיושבי כרכים שיש בהן גזל ועריות ושבועת שוא ושבועת שקר, נצא השדה - בא ואראך תלמידי חכמים שעוסקין בתורה מתוך הדחק.

נלינה בכפרים אל תקרי בכפרים אלא בכופרים - בא ואראך אותם שהשפעת להן טובה והן כפרו בך. נשכימה לכרמים - אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות.

4) ועל פתחינו כל מגדים

א) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ז נראה אם פרחה הגפן, זו קריאת שמע, פתח הסמדר, אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות, הנצו הרמונים, תינוקות שיושבים ועוסקים בתורה,

ב) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ז ועל פתחינו כל מגדים, דבית ר' שילא אמרין לאשה כשרה שהניח לה בעלה מעט חפצים ומעט יציאות, כיון שבא בעלה אמרה לו ראה מה הנחת לי ומה סגלתי לך וגם הוספתי לך עליהם,